

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 8.1.2004
COM(2004) 853 τελικό

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία εξουσιοδοτείται η Ισπανία να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 21 της έκτης οδηγίας (77/388/ΕΟΚ) του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1977 περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Τον Μάρτιο του 2001, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2001/243/EK για την τροποποίηση του άρθρου 1 της απόφασης 1999/81/EK προκειμένου να παραταθεί η ισχύς της μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2003. Με την απόφαση 1999/81/EK εξουσιοδοτείται η Ισπανία να εφαρμόσει μέχρι εκείνη την ημερομηνία μέτρο παρέκκλισης από τα άρθρα 2 και 28α παράγραφος 1 της έκτης οδηγίας (77/388/ΕΟΚ) του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1977 (περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών - Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση¹) προκειμένου να απαλλαγούν η παράδοση και η ενδοκοινοτική απόκτηση ορισμένων απορριμμάτων, εφόσον ο κύκλος εργασιών των πωλήσεων των προϊόντων αυτών που πραγματοποίησε ο φορολογούμενος είναι χαμηλότερος από ένα συγκεκριμένο ποσό. Οι αρχές θα μπορούσαν ωστόσο να επιτρέπουν στους υποκείμενους στο φόρο, οι οποίοι εμπίπτουν καταρχήν στο πεδίο εφαρμογής της απαλλαγής, να μην εφαρμόζουν τις εν λόγω συγκεκριμένες διατάξεις.
2. Τα τελευταία έτη επισημάνθηκε επανειλημμένως στις υπηρεσίες της Επιτροπής από επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτόν και από την ισπανική διοίκηση το θέμα της συνέχισης της φοροδιαφυγής. Αμφότερες οι πλευρές τόνισαν ότι μόνο μία λύση, η οποία διασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτόν και αποφεύγει τον κίνδυνο μη καταβολής του ΦΠΑ που χρεώνουν οι εν λόγω επιχειρηματίες, θα παρεμποδίσει μακροπρόθεσμα την φοροαποφυγή και τη στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκύπτει εις βάρος των εντίμων επιχειρηματιών.
3. Με επιστολή που καταχωρίσθηκε στη Γενική Γραμματεία της Επιτροπής στις 27 Οκτωβρίου 2003, η ισπανική κυβέρνηση ζήτησε να της επιτραπεί - βάσει του άρθρου 27 της έκτης οδηγίας - να εφαρμόσει ειδικό καθεστώς φορολόγησης σε ορισμένες παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών στον τομέα των απορριμμάτων.
4. Σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 3 της έκτης οδηγίας, τα άλλα κράτη μέλη ενημερώθηκαν για την αίτηση της Ισπανίας με επιστολή της 7ης Νοεμβρίου 2003.
5. Η ισπανική κυβέρνηση θα επιθυμούσε να εφαρμόσει μηχανισμό "αντίστροφης επιβάρυνσης" στις ακόλουθες παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών:
 - παραδόσεις απορριμμάτων από σιδηρούχα και μη σιδηρούχα μέταλλα καθώς και παροχές υπηρεσιών που συνίστανται στην επιλογή, την κοπή και την συμπίεση των εν λόγω απορριμμάτων·
 - παραδόσεις απορριμμάτων από γυαλί, χαρτί και χαρτόνι·
 - παραδόσεις ημικατεργασμένων προϊόντων που προκύπτουν από την μεταποίηση των μετάλλων.

¹ ΕΕ L 145, της 13.6.1977, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2003/92/EK (ΕΕ L 260, της 11.10.2003, σ. 8).

6. Στην αίτησή της, η ισπανική κυβέρνηση επισημαίνει ότι το προτεινόμενο μέτρο έχει ως στόχο τον περιορισμό της φοροδιαφυγής που διαπιστώνεται στον τομέα εξαιτίας του γεγονότος ότι οι εμπλεκόμενοι επιχειρηματίες και κυρίως οι μικρότεροι εξ αυτών, οι οποίοι παρότι χρεώνουν ΦΠΑ, συχνά δεν καταβάλλουν τον οφειλόμενο φόρο στις αρχές και μπορούν να προτείνουν χαμηλότερες τιμές παραγκωνίζοντας τους συμμορφούμενους επιχειρηματίες. Ο αριθμός και το μικρός μέγεθος των μη συμμορφούμενων επιχειρηματιών δημιουργούν δυσχέρειες στις φορολογικές αρχές ως προς τη διενέργεια αποτελεσματικού ελέγχου.
7. Το αιτούμενο μέτρο θα επιτρέψει στην Ισπανία να ορίσει τον αποδέκτη των απορριμμάτων (και των σχετικών υπηρεσιών) ως υπόχρεο του φόρου. Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο α) της οδηγίας 77/388/ΕΟΚ, ο αποδέκτης των παραδόσεων απορριμμάτων δικαιούται να εκπίπτει τον οφειλόμενο φόρο προστιθεμένης αξίας για τις παραδόσεις αυτές. Το πεδίο εφαρμογής του μηχανισμού "αντίστροφης επιβάρυνσης" θα προσδιοριστεί από το είδος των αγαθών που παραδόθηκαν.
8. Το αιτούμενο μέτρο πρέπει να θεωρηθεί καταρχάς ως ένα μέτρο που αποσκοπεί στην αποτροπή ορισμένων ειδών φοροδιαφυγής στον τομέα της ανακύκλωσης απορριμμάτων, όπως για παράδειγμα της μη καταβολής του τιμολογούμενου ΦΠΑ από επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στην συλλογή, διαλογή και βασική μεταποίηση απορριμμάτων, των οποίων χάνονται στη συνέχεια τα ίχνη. Το μέτρο αποσκοπεί επίσης στην απλούστευση της εργασίας των φορολογικών αρχών, οι οποίες αντιμετωπίζουν συχνά μεγάλα προβλήματα όσον αφορά την είσπραξη του οφειλόμενου ΦΠΑ στον τομέα αυτόν.
9. Το μέτρο είναι ανάλογο προς τους επιδιωκόμενους στόχους, δεδομένου ότι δεν προορίζεται να εφαρμοστεί σε όλες τις φορολογητέες πράξεις στον οικείο τομέα αλλά μόνο σε συγκεκριμένες πράξεις που θέτουν σημαντικά προβλήματα φοροδιαφυγής.
10. Το μέτρο δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ίδιους πόρους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που προέρχονται από τον ΦΠΑ ούτε στο ποσό του οφειλόμενου φόρου στο στάδιο της τελικής κατανάλωσης.
11. Στην ανακοίνωσή της προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της 7ης Ιουνίου 2000 όσον αφορά στρατηγική που αποβλέπει στη βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος ΦΠΑ στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς², η Επιτροπή δεσμεύεται να προβεί σε εξορθολογισμό του μεγάλου αριθμού παρεκκλίσεων που ισχύουν σήμερα. Εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις, ο εξορθολογισμός αυτός θα μπορούσε να περιλαμβάνει την επέκταση σε όλα τα κράτη μέλη ορισμένων ιδιαίτερα αποτελεσματικών παρεκκλίσεων.
12. Από πρόσφατες επαφές που είχε η Επιτροπή με ορισμένες εθνικές διοικήσεις και εκπροσώπους του υπό εξέταση τομέα προκύπτει ότι ενδέχεται να είναι αναγκαία η θέσπιση ενός ειδικού καθεστώτος προσαρμοσμένου στον ιδιαίτερο χαρακτήρα του τομέα προκειμένου να διασφαλιστεί δικαιότερη φορολόγηση όλων των ενδιαφερόμενων επιχειρηματιών της Κοινότητας. Η Επιτροπή προτίθεται να

² COM(2000) 348 τελικό.

εκπονήσει πρόταση για ειδικό καθεστώς που εφαρμόζεται στον τομέα της ανακύκλωσης απορριμμάτων.

13. Η Επιτροπή αποδέχεται ότι η παρέκκλιση αυτή επιτρέπει την αποτελεσματική καταπολέμηση των παραβιάσεων των κανόνων του συστήματος ΦΠΑ, εν αναμονή τροποποιήσεων μονιμότερου χαρακτήρα. Για τον λόγο αυτό, θεωρεί ότι ενδείκνυται να χορηγηθεί η παρέκκλιση μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος ειδικού καθεστώτος για την εφαρμογή ΦΠΑ στον τομέα της ανακύκλωσης απορριμμάτων, ωστόσο το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2005.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία εξουσιοδοτείται η Ισπανία να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 21 της έκτης οδηγίας (77/388/ΕΟΚ) του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1977 περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

την έκτη οδηγία (77/388/ΕΟΚ) του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1977 περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών - Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση³, και ιδίως το άρθρο 27,

την πρόταση της Επιτροπής,⁴

Εκτιμώντας τα εξής :

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 27, παράγραφος 1 της έκτης οδηγίας ΦΠΑ, το Συμβούλιο, δύναται, αποφασίζοντας ομόφωνα, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιτρέπει σε κάθε κράτος μέλος τη λήψη ή την παράταση ειδικών μέτρων παρέκκλισης από την παρούσα οδηγία, με σκοπό την απλοποίηση της είσπραξης του φόρου ή την αποτροπή ορισμένων περιπτώσεων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής.
- (2) Με επιστολή που καταχωρίστηκε στις 27 Οκτωβρίου 2003 στη Γενική Γραμματεία της Επιτροπής, η ισπανική κυβέρνηση ζήτησε την έγκριση να θεσπίσει ειδικό καθεστώς φορολόγησης στον τομέα των απορριμμάτων.
- (3) Τα άλλα κράτη μέλη ενημερώθηκαν για την αίτηση της Ισπανίας στις 7 Νοεμβρίου 2003.
- (4) Η υπό εξέταση παρέκκλιση αποσκοπεί να επιτρέψει στην Ισπανία να ορίσει τον αποδέκτη συγκεκριμένων ειδών παραδόσεων στον τομέα των απορριμμάτων ως υπόχρεο του φόρου. Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο α) της οδηγίας 77/388/ΕΟΚ, ο αποδέκτης των παραδόσεων απορριμμάτων δικαιούται να εκπίπτει τον οφειλόμενο φόρο για τις παραδόσεις αυτές. Το μέτρο αυτό θα επιτρέψει να μειωθούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φορολογικές αρχές όσον αφορά την είσπραξη του οφειλόμενου ΦΠΑ στον εν λόγω τομέα.

³ EE L 145, της 13.6.1977, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2003/92/ΕΚ (EE L 260, της 11.10.2003, σ. 8).

⁴ EE C αριθ. ...

- (5) Το αιτούμενο μέτρο πρέπει να θεωρηθεί καταρχάς ως ένα μέτρο που αποσκοπεί στην αποτροπή ορισμένων ειδών φοροδιαφυγής στον τομέα της ανακύκλωσης απορριμμάτων, όπως της μη καταβολής του τιμολογούμενου ΦΠΑ από επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη συλλογή, διαλογή και βασική μεταποίηση απορριμμάτων, των οποίων χάνονται στη συνέχεια τα ίχνη. Το μέτρο αποσκοπεί επίσης στην απλούστευση της εργασίας των φορολογικών αρχών.
- (6) Το μέτρο είναι ανάλογο προς τους επιδιωκόμενους στόχους, δεδομένου ότι δεν προορίζεται να εφαρμοστεί σε όλες τις φορολογητέες πράξεις στον οικείο τομέα αλλά μόνο σε συγκεκριμένες πράξεις που θέτουν σημαντικά προβλήματα φοροδιαφυγής.
- (7) Στις 7 Ιουνίου 2000, η Επιτροπή δημοσίευσε στρατηγική που αποβλέπει στη βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος ΦΠΑ βραχυπρόθεσμα, στην οποία η Επιτροπή δεσμεύεται να προβεί σε εξορθολογισμό του μεγάλου αριθμού των παρεκκλίσεων που ισχύουν σήμερα. Εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις, ο εξορθολογισμός αυτός θα μπορούσε να περιλαμβάνει την επέκταση σε όλα τα κράτη μέλη ορισμένων ιδιαίτερα αποτελεσματικών παρεκκλίσεων.
- (8) Από πρόσφατες επαφές που είχε η Επιτροπή με ορισμένες εθνικές διοικήσεις και εκπροσώπους του υπό εξέταση τομέα προκύπτει ότι ενδέχεται να είναι αναγκαία η θέσπιση ενός ειδικού καθεστώτος προσαρμοσμένου στον ιδιαίτερο χαρακτήρα του τομέα προκειμένου να διασφαλιστεί δικαιότερη φορολόγηση όλων των ενδιαφερόμενων επιχειρηματιών της Κοινότητας. Η Επιτροπή προτίθεται να εκπονήσει πρόταση για ειδικό καθεστώς που εφαρμόζεται στον τομέα της ανακύκλωσης απορριμμάτων.
- (9) Συνεπώς, το εν λόγω μέτρο παρέκκλισης λήγει την ημερομηνία έναρξης ισχύος ειδικού καθεστώτος για την εφαρμογή ΦΠΑ στον τομέα της ανακύκλωσης απορριμμάτων, ωστόσο το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2005.
- (10) Η παρέκκλιση δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις στους ίδιους πόρους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που προέρχονται από τον ΦΠΑ, ούτε στο ποσό του οφειλόμενου φόρου στο στάδιο της τελικής κατανάλωσης.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 77/388/ΕΟΚ, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 28ζ της εν λόγω οδηγίας, η Ισπανία εξουσιοδοτείται να ορίσει ως υπόχρεο του φόρου προστιθέμενης αξίας τον αποδέκτη των παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Ο αποδέκτης των παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών μπορεί να οριστεί ως υπόχρεος ΦΠΑ στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- παραδόσεις βιομηχανικών απορριμμάτων, απορριμμάτων και θραυσμάτων χύτευσης, υπολειμμάτων και λοιπών υλικών ανακύκλωσης αποτελούμενων από σιδηρούχα ή μη σιδηρούχα μέταλλα, κράματα αυτών, σκουριάς, τέφρας

και βιομηχανικών υπολειμμάτων που περιέχουν μέταλλα ή κράματα μετάλλων, και οι παροχές υπηρεσιών που συνίστανται στην επιλογή, κοπή, τεμαχισμό και συμπίεση όλων αυτών των προϊόντων·

- παραδόσεις απορριμμάτων από χαρτί, χαρτόνι ή γυαλί·
- παραδόσεις ημικατεργασμένων προϊόντων (π.χ. πλινθώματα, μεταλλικά τεμάχια, πλάκες, ράβδοι, κόκκοι κάθε μεγέθους, χονδρόσυρμα κλπ) που λαμβάνονται με την μεταποίηση, κατεργασία ή χύτευση των μη σιδηρούχων μετάλλων, εκτός από αυτά που αποτελούνται από νικέλιο.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση λήγει την ημερομηνία έναρξης ισχύος ειδικού καθεστώτος για την εφαρμογή ΦΠΑ στον τομέα της ανακύκλωσης απορριμμάτων που τροποποιεί την οδηγία 77/388/ΕΟΚ, ωστόσο το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2005.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ισπανία.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
ο Πρόεδρος*